

NAJBOLJA TEHNOLOŠKA INOVACIJA

**TERMODINAMIČKO RASTEREĆENJE ROTACIONOG
MOTORA UNUTRAŠNJEG SAGORJEVANJA**

**promjenljive radne površine PRP
(KKROMUS)**

tip MILAN 2003 i tip MILAN 2004

**Autor: Dr. Sc. Milan Đudurović, red. prof.
Savez inovatora RS (Mašinski fakultet) Banjaluka
djudurov@teol.net.ba , +38765640562**

NAJBOLJA TEHNOLOŠKA INOVACIJA

Banjaluka, 21.10. 2010.

Inovacija spada u oblast mašinske tehnike, a konkretno se odnosi na motor sa unutrašnjim sagorjevanjem (SUS).

U cilindru motora, kome je poprečni presjek krug, nalazi se rotacioni klip valjkastog oblika sa tri, odnosno sa četri žljeba i višeslojnim lamelama u njima, pomoću kojih se realizuju tri, odnosno četri radne komore u kojima se odvija radni proces.

Prema Međunarodnoj klasifikaciji patenata (MKP, Intel. 7) pronađen je razvrstan i označen osnovnim klasifikacionim simbolom F02B 53/00, koji se odnosi na motore sa rotacionim ili oscilirajućim klipovima kao i sekundarnim klasifikacionim simbolima F03B 23/00, kojim se definišu motori sa komorama za sagorjevanje specijalnog oblika ili konstrukcije radi poboljšanja radnog procesa i F02B 75/08 koji obuhvata motore sa dva ili više naizmjeničnih klipova koji se kreću u istom cilindru.

NAJBOLJA TEHNOLOŠKA INOVACIJA

Banjaluka, 21.10.2010.

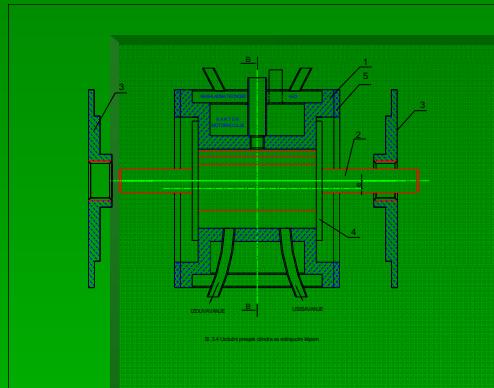
Tehnički problem koji sam želio rješiti predmetnim pronašlaskom sastoji se u sledećem:

- kako konstruisati motor sa unutrašnjim sagorjevanjem koji umjesto klasičnih klipova i klipnjača ima rotacioni klip,
- koji može da koristi sve vrste benzina i dizel goriva uz ostvarivanje visokih kompresija bez opasnosti od samozapaljenja a pri tom
- da se odlikuje znatno manjim mehaničkim i energetskim gubicima i termičkim opterećenjem, smanjenom bukom i vibracijama i većim stepenom korisnosti,
- sa većom snagom, P_e (kW) i obrtnim momentom M_e (Nm), i povećanom dinamičkom uravnoteženošću.

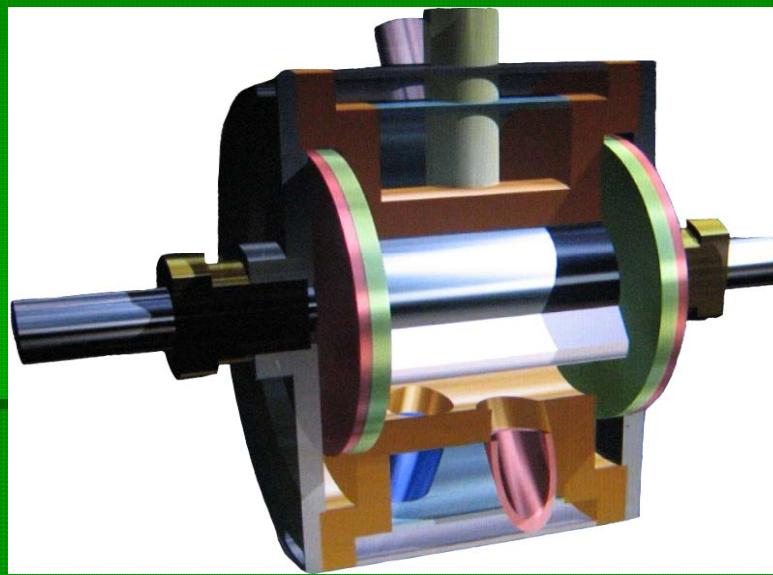
NAJBOLJA TEHNOLOŠKA INOVACIJA

Banjaluka, 21.12.2010.

POPREČNI PRJESJEK KKROMUS-a-MONO

DIZAJN

MODEL- PROTOTIP

NAJBOLJA TEHNOLOŠKA INOVACIJA

Banjaluka, 21.12.2010.

**THE ROTARY ENGINE WITH DIFERENT WORKING DESTOP AREA - DWA
type *MILAN 2003 and 2004, mono***

DESIGN

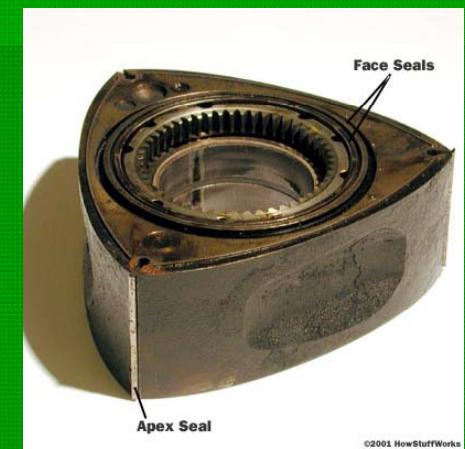
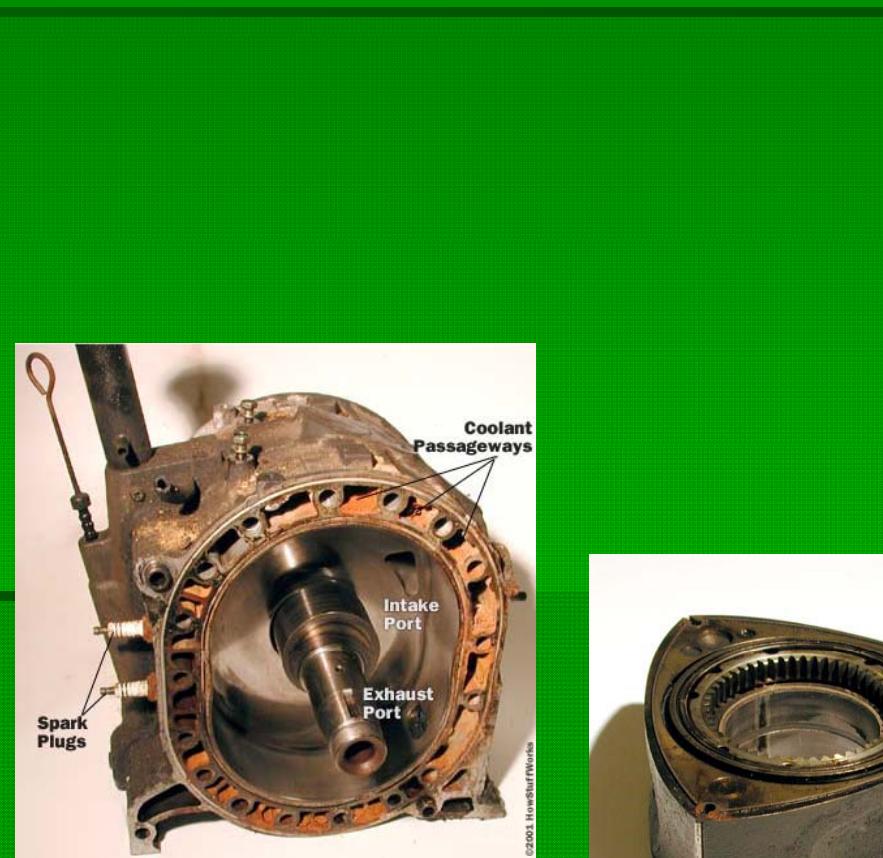
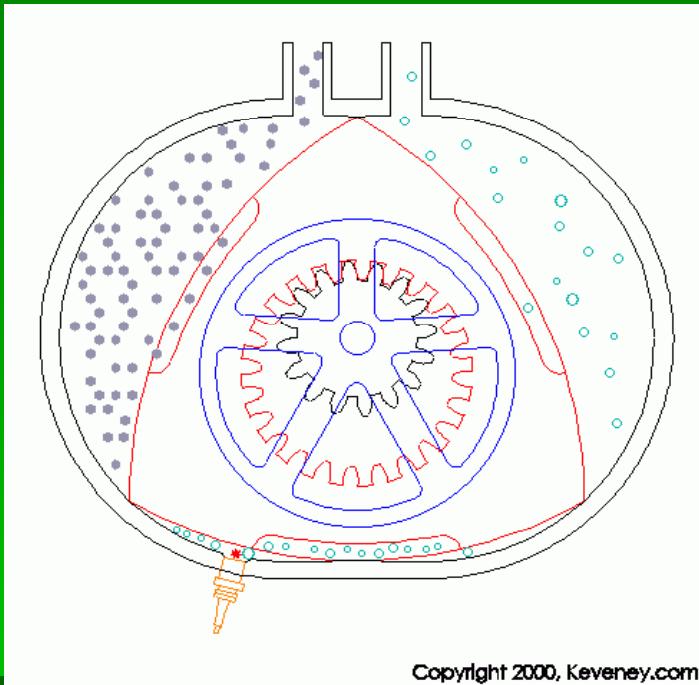

Picture 008.avi

Give tow clik to piktire 008

Banjaluka, 21.12.2010.

Wankels rotary engine

NAJBOLJA TEHNOLOŠKA INOVACIJA

Banjaluka, 21.10. 2010.

Rotacioni motori su poznato tehničko rješenje. Jedno od prvih i uspješnih patentirao je Feliks Vankel (1954 godine) koje se i danas primjenjuje na nekim vozilima (Mazda RX8, RX9, Mercedes C111, GM, Audi RO 80, ...).

Rotacioni motori sa unutrašnjim sagorjevanjem (RMUS) imaju znatno jednostavniju konstrukciju, manje pokretnih dijelova radi čega i manje mehaničke gubitke energije, tj. veći stepen korisnog dejstva (η). Imaju i veći broj obrtaja, jer se radni proces brže odvija, radi čega je kod njih moguće dobiti i veću snagu motora (P_e) jer ona s jedne strane zavisi od broja obrtaja (ω) a sa druge od zapremine (V_h), srednjeg efektivnog pritiska (p_m) i taktnosti motora (τ).

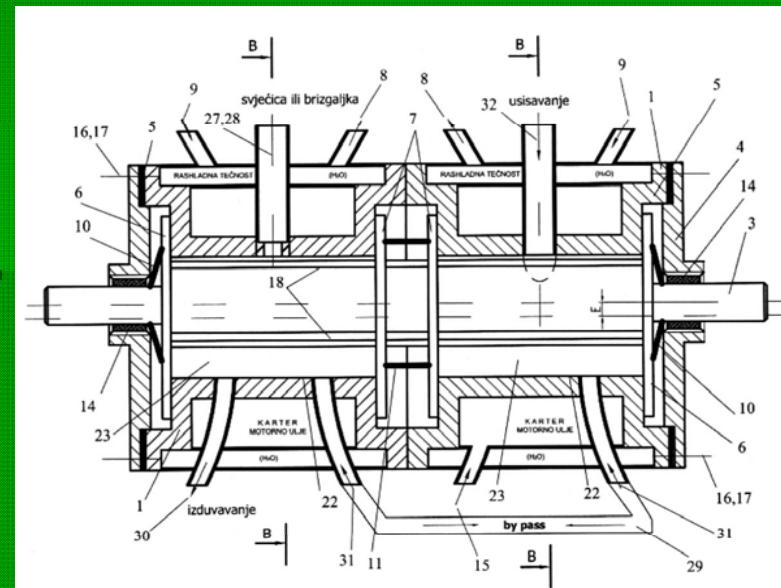
NAJBOLJA TEHNOLOŠKA INOVACIJA

Banjaluka, 21.12.2010.

MODEL- PROTOTIP- DUPLEX

POPREČNI PRESJEK

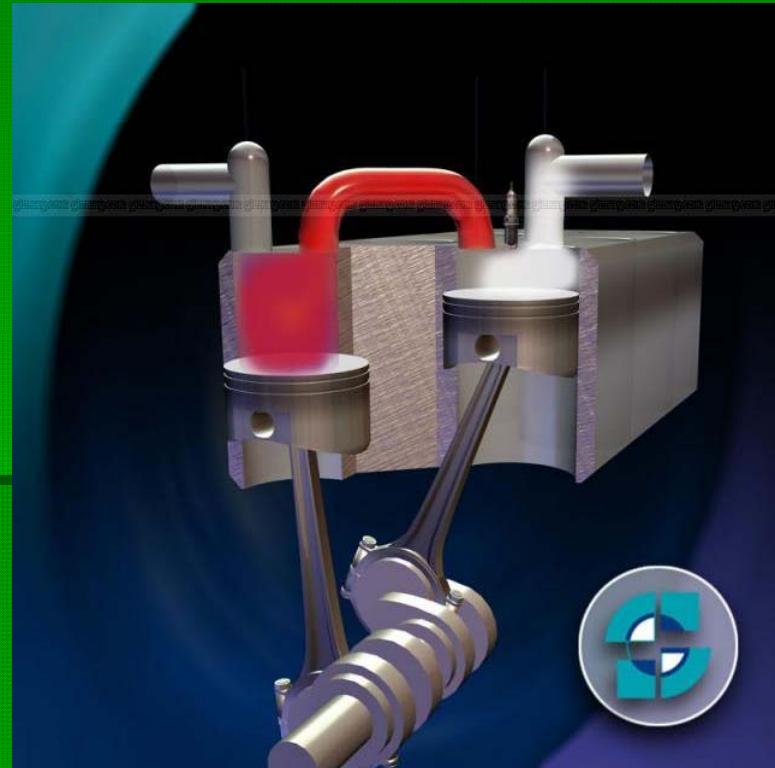

Slika 1. Šematski prikaz motora sa dva cilindra u uzdužnom vertikalnom presjeku

NAJBOLJA TEHNOLOŠKA INOVACIJA

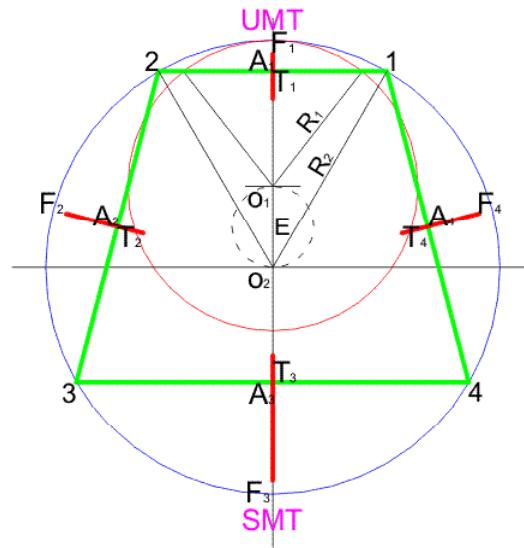
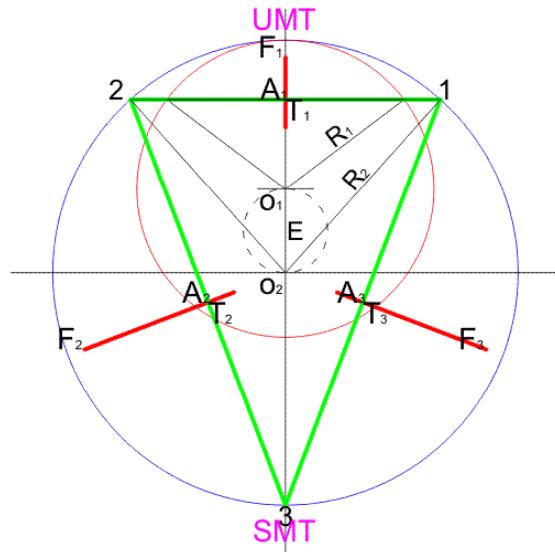
Banjaluka, 21.10.2010.

Scudery AirHybrid Engine

KINEMATSKE KARAKTERISTIKE MOTORA PRP tip MILAN 2003 i tip MILAN 2004

Banjaluka, 21.12.2010.

* klasične, * očekivane, * dobre, * loše.

Red. broj	Opis osobina-karakteristika motora	T I P M O T O R A				
		Klasični	Vankelov	MONO	DUPLEX	TRIPLEX
1.	Cilindri u kućištu motora	cilindar	epitrohida	cilindar	cilindar	cilindar
2.	Broj sastavnih dijelova	750-1.250	300-600	125-150	135-175	155-250
3.	Prenošenje sile gas. na izlazno vratilo	klip, klipnjača, koljenasto vrat.	plan. par zupčan. - ekscent. vratilo	direktno sa rotora višeslojne lamele	direktno sa rotora višeslojne lamele	direktno sa rotora višeslojne lamele
4.	Potrošnja goriva; g/kWh	235-265 diesel/otto	250-285diesel/otto	240-270 diesel/otto	180-200 diesel/otto	150-180 diesel/otto
5.	Mehanički stepen korisnosti; η_m	0,88-0,90	0,90-0,92	0,92-0,94	0,91-0,93	0,90-0,92
6.	Termodinamički stepen korisnosti; η_d	0,38-0,480	0,40-0,460	0,45-0,48	0,5-0,6	0,6
7.	Termodinamičko opterećenje; MJ/kg.gor.	14-17	16-20	15-18	12-14	10-13
8.	Litarska snaga; kW/dm ³	40-80	50-90	80-120	100-150	100-180
9.	Težina po jedinici snage; kg/kW	2,5 – 5,5	0,6-1,9	0,5-1,2	0,8-1,5	0,9-1,9
10.	Cijena po jedin. proizvoda u \$	5.000-6.500	3.500-5.500	2.500-3.500	2.500-4.500	3.500-5.000
11.	Troškovi održavanja po jedinici proizvoda u \$	750-1.450	550-1.250	250-750	450-950	550-1.150
12.	Hlađenje/Podmazivanje	rashladna tečnost/ ulje iz kartera	rashladna tečnost/ ulje iz kartera	rashladna tečnost / ulje iz kartera	rashladna tečnost/ ulje iz kartera	rashladna tečnost/ ulje iz kartera
13.	Max. broj obrtaja; min ⁻¹	6.000-9.000	5.000-10.000	8.000-12.000	8.000-10.000	8.000-10.000
14.	Buka dB	35-45	35-40	30-40	30-40	30-40
15.	Ekologija ;CO% vol	0,5-0,3	1,5-0,5	1,5-0,5	0,015-0,02	0,01-0,015
		K l a s i č n i	V a n k e l o v	K K R O M U S		

NAJBOLJA TEHNOLOŠKA INOVACIJA

Banjaluka, 21.10. 2010.

Ponuđeno rješenje ROTACIONOG MOTORA PRP (KKROMUS) tip MILAN 2003 i tip MILAN 2004 mono, duplex i triplex je prihvatljivo jer:

- je konstrukcija motora rješena mnogo jednostavnije (kompleksno) u odnosu na klasične motore,
- kontinuirano usisava radnu materiju, istovremeno obavlja više faza radnog procesa i mjenja radnu površinu na koju djeluje sila gasova,
- nije zavisan samo od jedne vrste goriva ,
- rotirajući klip i izlazno vratilo motora imaju kružno kretanje,
- dinamička neuravnoteženost gotovo ne postoji,
- su gubici radne materije u cilindričnim profilima znatno manji,
- je znatno smanjeno termodinamičko opterećenje i produžen vijek trajanja, odnosno povećan stepen korisnosti,
- je maksimalno iskorištena brzina sagorjevanja radne materije, odnosno broj obrtaja i
- ima minimalnu težinu i cijenu proizvodnje po jedinici zapremine i snage.

Radi nesumljivih prednosti u odnosu na klasične i druge rotacione motore SUS ponuđeno rešenje je prihvatljivo.

Prof. Dr. Snc. Milan Đudurović, djudurov@teol.net, +38765640562